

ازدواج پیامبر(ص) با زینب بنت جحش در سال پنجم هجری قمری

ازدواج پیامبر(ص) با زینب بنت جحش در سال پنجم هجری قمری...

ازدواج پیامبر(ص) با زینب بنت جحش در سال پنجم هجری قمری

زینب بنت جحش بن رثاب، که مادرش امیمه دختر عبدالمطلب(ع) بود، پیش از ازدواج با رسول خدا(ص)، بنا به درخواست آن حضرت، با پسرخوانده اش زید بن حارثه ازدواج کرد و از او فرزندی به دنیا آورد، که نامش را اسامه گذاشتند. وی، در حدود یک سال و یا مقداری بیشتر در خانه زید بود، ولی پس از آن، میانشان اختلاف افتاد و تصمیم به جدایی گرفتند. بدین جهت، زید بن حارثه به نزد رسول خدا(ص) رفت و از همسر خود در نزد آن حضرت، شکوه و گلایه کرد و از آن حضرت، اجازه خواست که همسرش را طلاق دهد. پیامبر(ص) وی را به خویشتن داری و تفاهم اخلاقی با همسرش دعوت نمود و به وی فرمود: **إتق الله و امسك علیك زوجك.**

گفتنی است که زید بن حارثه، برده ای بود، که پیامبر(ص) در مکه معظمه وی را خریداری کرد و سپس در راه خدا آزاد نمود و آن گاه، وی را پسرخوانده خود کرد و در خانه خود نگه داشت. زید به مقدار ده سال از پیامبر(ص) کوچکتر بود. پیامبر(ص) پس از مهاجرت به مدینه منوره، دختر عمه خود، زینب بنت جحش را به عقدش درآورد. پیش از اسلام، رسم جاهلیت بر این بود، که ازدواج با همسر پسرخوانده، همانند همسر پسر واقعی، بر انسان حرام بود و این رسم، پس از ظهور اسلام نیز تداوم داشت. در ماجرای اختلاف زید و همسرش زینب، این رسم جاهلیت، به امر پروردگار سبحان باطل و ازدواج با همسر پسرخوانده، مباح اعلام گردید.

به هر روی، علی رغم تلاش پیامبر(ص) و برخی از صحابه در ایجاد تفاهم میان زید و زینب، کارشان به جدایی و طلاق انجامید. زینب، ایام عده طلاق را سپری کرد و پس از آن به وی بشارت داده شد، که خداوند سبحان، وی را به عقد پیامبر(ص) درآورده است. در آن زمان، سی و پنج سال از عمرش گذشته بود و بنا به نقل علامه مجلسی، ازدواجشان مصادف بود با اول ذی قعدة سال پنجم قمری در مدینه منوره.

زینب، از این ازدواج بسیار شادمان شد و به خانه آن حضرت، نقل مکان کرد. وی، در میان همسران پیامبر(ص) افتخار می کرد که او را خدا به ازدواج پیامبر(ص) درآورد و به آنان می گفت: **زوجهن أهلكن و زوجني الله من فوق سبع سماوات؛ شما را خانواده تان به عقد پیامبر(ص) درآورده، ولی مرا خداوند متعال از بالای هفت آسمان به نکاح آن حضرت، مفتخر نموده است.**

زینب به هنگام رحلت پیامبر(ص) در 28 صفر سال 11 قمری، زنده بود، ولی بنا به گفته مورخان، وی نخستین همسر آن حضرت بود، که پس از رحلتش، در سال 20 قمری وفات کرد و به درخواست اسماء بنت عمیس، برای نخستین بار در میان مسلمانان، برای وی تابوتی ترتیب داده و بدنش را در تابوت گذاشتند و در قبرستان بقیع دفن نمودند.

اسماء بنت عمیس، هنگامی که به همراه همسرش جعفر طیار(ع) به حبشه هجرت کرده بود، در آن جا دیده بود که جنازه ها را در تابوت می گذارند و به صورت محترمانه تری بدن میت را حمل می کنند. وی، این عمل را در مدینه رواج داد. زینب، بانویی شریف، متعهد و پارسا بود و از جهت حسن جمال، سرآمد همسران پیامبر(ص) به شمار می آمد و بسیار کار می کرد و از دست رنج خود، انفاق و تصدق می نمود و آن چه از خلفای وقت [ابوبکر و عمر] به عنوان سهم همسر رسول خدا(ص) دریافت می کرد، هزینه مستمندان و بیچارگان می نمود.

عایشه بنت ابی بکر، همسر دیگر رسول خدا(ص) با این که طبق معمول، با زینب بنت جحش رقابت زنانگی داشت، با این حال درباره شخصیت این بانوی بزرگ، گفت: **ما رأیت امرئه قط خیراً فی الدین من زینب، و أتقی لله، و أصدق حدیثاً، و أوصل للرحم، و اعظم أمانة و صدقه.**

یعنی: من هیچ گاه، زنی در دین داری، پارسایی و پرهیزکاری، راستگویی، پیشگام در صله رحم و امانت داری و تصدق و انفاق در راه خدا، بهتر از زینب ندیدم.

شایان ذکر است، که پس از رحلت پیامبر(ص)، از میان همسران آن حضرت، تنها زینب و سوده بنت زمعه، به احترام آن حضرت، از مدینه خارج نشده و حتی به مکه معظمه نرفتند.

آیه های 37 و 38 سوره احزاب درباره ازدواج زینب با پیامبر(ص) نازل شد.